

Abstrakt

Po ruské agresi roku 2022 muselo mnoho zemí přehodnotit své přístupy k evropské bezpečnosti včetně neutrálních zemí Švýcarska i Irska. Práce zkoumá, jak se změnila neutralita a přístup k NATO a EU obou zemí po ruské invazi na Ukrajinu a zároveň porovnává obě země mezi sebou. Text je případovou komparativní studií, která tyto státy zkoumá a porovnává pomocí vlastního modelu. Model má tři faktory: právní rámec, vztah s EU a NATO a postoj veřejnosti. Z výsledků vyplynulo, že Irsko chce změnit mechanismus triple lock, avšak ani jeden stát nechystá žádný zásah do své neutrality. Ze změn ve vztazích s EU a NATO vyplývá, že státy usilují o provázanější a hlubší spolupráci a tyto změny jsou jak kvalitativní, tak kvantitativní. Společným tématem je obrana, další jsou více specifická. Obdobné závěry vyplývají i z průzkumů veřejného mínění. Respondenti obou zemí mají kladný vztah k neutralitě, nechtějí ji opouštět, ale chápou nutnost spolupráce s ostatními státy. Lze konstatovat, že u obou zemí žádné velké změny, jako vstup do NATO a úprava neutrality, po únoru 2022 neproběhly a ani se nechystají. Nicméně tato přelomová událost více otevřela prostor pro debaty ohledně neutrality a jejím vlivem na pružnost zapojení obou zemí do evropské obrany.